

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาทรณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 2) พัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาทรณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก และ 3) ประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาทรณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

รายละเอียด มีดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาทรณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน โดยการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาทรณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน เพื่อหาความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน ด้านวิชาชีพเกษตรกรรม จำนวน 8 คน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 7 คน คำนวนค่า IOC กำหนดเกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม

3. การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัดสมรรถนะที่คาดหวังของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 443 คน ประกอบด้วย ผู้รับบริการ โรงพยาบาล จำนวน 165 คน เกษตรกรประจำโรงพยาบาลแหล่งฝึกปฏิบัติงานภาคสนามของนักศึกษา จำนวน 127 คน เกษตรกรประจำสำนักงานสาทรณสุขจังหวัด จำนวน 30 คน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 68 คน อาจารย์เกษตร จำนวน 47 คน และผู้บริหารของวิทยาลัยการสาทรณสุขสิรินธร จำนวน 6 คน

**ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิค
เกษตรกรรม วิทยาลัยการสาขารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ดำเนินตามขั้นตอน
ดังนี้**

1. การสร้างรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม โดยสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบประเมิน จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน 4) วิธีการประเมิน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. การสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์จากหัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรมของวิทยาลัยการสาขารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 7 คน โดยส่งแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพิจารณาระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.5

3. การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 4 คน ทำการตรวจสอบคุณภาพประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพิจารณาระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.5 และตรวจสอบคุณลักษณะของคู่มือการใช้รูปแบบประเมิน ด้านเนื้อหาสาระและลักษณะทางกายภาพ โดยวิธีการคำนวณค่า IOC กำหนดเกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม

**ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิค
เกษตรกรรม วิทยาลัยการสาขารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก**

1. การนำรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ไปใช้จริงกับวิทยาลัยการสาขารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยมีผู้ร่วมใช้รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย อาจารย์เกษตร จำนวน 6 คน นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม จำนวน 45 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 21 คน

2. การประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ใช้รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยจัดประชุมสนทนากลุ่ม 2 กลุ่ม เนื่องจากไม่สามารถบริหารเวลาให้ผู้รูปแบบประเมินมาประชุมในช่วงเวลาตรงกันได้ ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย อาจารย์เกษตร จำนวน 3 คน

และนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม จำนวน 4 คน และส่งแบบสอบถามเพื่อทำการประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์จากผู้รู้รูปแบบประเมินในประเด็นมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

1. สรุปการวิจัย

1.1 ผลการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก รายละเอียด มีดังนี้

1.1.1 สมรรถนะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย สมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ และสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

1.1.2 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 20 ตัวชี้วัด จำแนกตามสมรรถนะได้ดังนี้

1) สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา

2) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเอื้ออาทร ความมีระเบียบวินัย การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีจิตสาธารณะ

3) สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์ ความรู้ในงานผลิตยา และความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข

4) สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ งานบริการเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานผลิตยา งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และงานด้านเภสัชกรรมในชุมชน

1.1.3 เกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2 ผลการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

1.2.1 รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (หลังใช้รูปแบบจริง) ประกอบด้วย

5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน 4) วิธีการประเมิน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายของการประเมิน ประกอบด้วย

1. เพื่อใช้ผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา
2. เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งที่มีประเมิน ประกอบด้วย

1. สมรรถนะหลัก ได้แก่
 - 1.1 สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. สมรรถนะประจำงาน ได้แก่
 - 2.1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.2 สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

1. ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 20 ตัวชี้วัด จำแนกตามสมรรถนะได้ดังนี้

1.1 สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา

1.2 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเอื้ออาทร ความมีระเบียบวินัย การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีจิตสาธารณะ

1.3 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความรู้ในงานบริการแก่สังคม ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์ ความรู้ในงานผลิตยา และความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข

1.4 สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ งานบริการแก่สังคม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานผลิตยา งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และงานด้านเภสัชกรรมในชุมชน

2. เกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ 4 วิธีการประเมิน ประกอบด้วย

1. ผู้ประเมิน
2. กิจกรรมการประเมิน
3. ระยะเวลาการประเมิน
4. เครื่องมือประเมิน

วิธีการประเมินมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผู้ประเมิน ประกอบด้วย

1.1 อาจารย์เกสัชกร คือ เกสัชกรที่ปฏิบัติงานประจำ ณ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรและทำหน้าที่สอน หรือเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาหลักสูตรเทคนิคเกสัชกรรม

1.2 อาจารย์พี่เลี้ยง คือ เกสัชกร หรือบุคลากรด้านสาธารณสุขที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ดูแล เป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาหลักสูตรเทคนิคเกสัชกรรมขณะที่ไปฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม หรือในชุมชน

1.3 เพื่อนนักศึกษา คือ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรเทคนิคเกสัชกรรมด้วยกัน ชั้นปีเดียวกัน และได้ทำกิจกรรมร่วมกันตลอดภาคการศึกษา อย่างน้อย 3 ครั้ง (กิจกรรมที่ทำร่วมกัน เช่น ด้านวิชาการหรือการเรียนการสอน ด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ด้านกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม ด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม) นักศึกษา 1 คน มีเพื่อนนักศีกษาอย่างน้อย 3 คน ทำการประเมิน

2. กิจกรรมการประเมิน ประกอบด้วย

2.1 วางแผนการประเมิน ดังนี้

2.1.1 เตรียมความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุน ประกอบด้วย

1) คู่มือการใช้รูปแบบประเมินสมรรถนะ จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบประเมินสมรรถนะสำหรับใช้แจกผู้ประเมินเพื่อทำความเข้าใจก่อนการประชุมชี้แจง และดำเนินการประเมิน

2) แบบประเมินสมรรถนะ จัดทำแบบประเมินสมรรถนะสำหรับใช้แจกผู้ประเมินในแต่ละกลุ่มให้เพียงพอตามจำนวนผู้รับการประเมิน

3) แบบบันทึกคะแนนผลการประเมินสมรรถนะ และแบบรายงานผลการประเมินสมรรถนะ จัดทำแบบบันทึกคะแนนผลการประเมินสมรรถนะ และแบบรายงานผลการประเมินสมรรถนะสำหรับผู้รับผิดชอบในการบันทึกคะแนนผลการประเมิน รายงานผลการประเมินสมรรถนะในภาพรวม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินสมรรถนะที่รวบรวมได้จากผู้ประเมินกลุ่มต่างๆ

4) แบบรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ จัดทำแบบรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะสำหรับใช้แจกผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะแก่นักศึกษาที่มีผลการประเมินสมรรถนะไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.1.2 เตรียมความพร้อมด้านผู้ประเมิน โดยการจัดประชุมผู้ประเมินก่อนดำเนินการประเมิน ภายใต้ผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม เพื่อชี้แจงประเด็นดังนี้

1) เป้าหมายการประเมินสมรรถนะ เพื่อให้ผู้ประเมินทุกกลุ่มเข้าใจถึงเป้าหมายของการประเมิน สมรรถนะ ตัวชี้วัดที่ต้องประเมิน เกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน และเปิดโอกาสให้ผู้ประเมินซักถามข้อสงสัย

2) บทบาทผู้ประเมินสมรรถนะ ดังนี้

(1) ผู้ประเมินทำความเข้าใจสมรรถนะ ตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมิน และวิธีการประเมินที่ต้องนำไปใช้ประเมินนักศึกษา

(2) ผู้ประเมินทำการประเมินตามสมรรถนะและตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย

(3) ผู้ประเมินทำการกรอกข้อมูลในแบบประเมินสมรรถนะ และตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล และส่งแบบประเมินสมรรถนะแก่ผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรมเพื่อบันทึกคะแนนผลการประเมิน และทำรายงานผลการประเมินสมรรถนะแจ้งให้นักศึกษารับทราบต่อไป

(4) ผู้ประเมินจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะแก่นักศึกษาเมื่อพบว่าผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน พร้อมทั้งรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะต่อผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม

2.1.3 กำหนดแนวทางการประเมิน ดังนี้ การกำหนดประเด็นพิจารณาโดยจำแนกตามสมรรถนะ และตัวชี้วัดรายชื่อในประเด็น ต่อไปนี้ ผู้ประเมินที่เกี่ยวข้อง วิธีการประเมินที่เลือกใช้ ระยะเวลาประเมิน และเครื่องมือประเมินที่ใช้

2.2 ดำเนินการประเมิน ดังนี้

2.2.1 ดำเนินการตามแผน (ปฏิทินการนำรูปแบบประเมินไปใช้)

2.2.2 อำนาจความสะดวกแก่ผู้ประเมิน ดังนี้

1) ประสานงานระหว่างผู้ประเมินกับนักศึกษาผู้รับการประเมิน

2) เตรียมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินในส่วนที่ผู้

ประเมินต้องการเพิ่มเติม

- 3) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ ซึ่งผู้ประเมินอาจจำเป็นต้องใช้
สำหรับดำเนินการประเมินนักศึกษา
- 4) รวบรวมแบบประเมินสมรรถนะที่ผู้ประเมินดำเนินการเสร็จสิ้น
- 5) จัดการปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการประเมิน
สมรรถนะนักศึกษา

2.2.3 กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะ

ผู้นำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้ ควรทำการกำกับติดตามผู้
ประเมินกลุ่มต่างๆ เมื่อเวลาการประเมินผ่านไปอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของช่วงเวลาสำหรับการดำเนินการ
ประเมินเพื่อกระตุ้นให้ผู้ประเมินดำเนินการประเมิน ได้ตามแผน กรณีที่ผู้ประเมินไม่สามารถ
ดำเนินการได้ตามแผนควรสอบถามหาสาเหตุ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ หรือปรับแก้แนวทางการ
ดำเนินงานให้สามารถทำการประเมินต่อไปได้

2.3 วิเคราะห์ และสรุปผลการประเมิน

2.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ เมื่อสิ้นสุดช่วงเวลาดำเนินการประเมิน
สมรรถนะ ผู้นำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้ทำการเก็บรวบรวมแบบประเมินสมรรถนะจากผู้
ประเมินกลุ่มต่างๆ ภายใน 1 สัปดาห์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.2 วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรม
จริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ นำผลการประเมินแต่ละตัวชี้วัดจากผู้ประเมิน
กลุ่มอาจารย์เกสักร และอาจารย์พี่เลี้ยงมาหาค่าเฉลี่ยรวม (จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) และเทียบ
บัญญัติไตรยางศ์เป็นคำร้อยละ

2) สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ นำผลการประเมินแต่ละตัวชี้วัด
จากผู้ประเมิน คือ อาจารย์เกสักร มาคำนวณด้วยคำร้อยละ

สำหรับผลการประเมินสมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
และด้านคุณธรรมจริยธรรมจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษานำมาวิเคราะห์แยกจากกลุ่มอาจารย์เกสักร และ
อาจารย์พี่เลี้ยง โดยนำมาหาค่าเฉลี่ยรวม (จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) และเทียบบัญญัติไตรยางศ์เป็น
คำร้อยละ

2.3.3 สรุปผลการประเมิน ดังนี้

1) สรุปผลการประเมินจากกลุ่มอาจารย์เกสักร และอาจารย์พี่เลี้ยง
เพื่อใช้เป็นข้อมูลหลักในการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาว่าผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
เนื่องจากอาจารย์เกสักร และอาจารย์พี่เลี้ยงจะใช้ความรู้ ความสามารถในการประเมินสมรรถนะ

ของนักศึกษาโดยตรงไปตรงมา ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลสำคัญในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา

2) สรุปผลการประเมินจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษา เพื่อใช้สะท้อนมุมมองจากเพื่อนที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ซึ่งไม่ได้นำมาพิจารณาเป็นข้อมูลหลักในการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาว่าผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.3.4 รายงานผลการประเมินสมรรถนะ ดังนี้ เป็นการรายงานสรุปผลการประเมินสมรรถนะในแต่ละด้าน สมรรถนะในภาพรวม และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะให้นักศึกษา อาจารย์เภสัชกร และผู้บริหารหลักสูตรรับทราบ

2.4 นำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะ

ผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษาประกอบด้วย อาจารย์เภสัชกร และ ผู้บริหาร หลักสูตรนำผลการประเมินมาวางแผนการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะด้วยวิธีการที่วางแผนไว้และรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ

3. ระยะเวลาการประเมิน ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้

3.1 ประเมินประจำภาคการศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1 ดำเนินการทุกภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ซึ่งนักศึกษาได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนระยะเวลาอย่างน้อยสองในสามของภาคการศึกษา ทั้งนี้ขึ้นกับการบริหารจัดการของแต่ละวิทยาลัยเพื่อความสะดวกและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาได้ทันเวลา

3.1.2 ดำเนินการระหว่างการศึกษาฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ภายหลังสิ้นสุดการศึกษาฝึกปฏิบัติงานของแต่ละทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

3.2 ประเมินก่อนสำเร็จการศึกษา ทำการประเมินกับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาโดยช่วงเวลาขึ้นกับการบริหารจัดการของแต่ละวิทยาลัยแต่ให้ดำเนินการก่อนสอบข้อสอบวัดความรู้รอบรู้รวบยอดจากส่วนกลาง โดยสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

4. เครื่องมือประเมิน ประกอบด้วย

4.1 แบบประเมินสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานที่จำเป็น

4.2 แบบประเมินสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

4.3 แบบประเมินสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

4.3.1 แบบทดสอบรายวิชา โดยอาจารย์ผู้สอนรายวิชาเป็นผู้สร้างขึ้น

4.3.2 แบบฝึกหัด โดยอาจารย์ผู้สอนรายวิชาเป็นผู้สร้างขึ้น

4.3.3 แบบทดสอบวัดความรู้รอบรู้รวบรวมจากส่วนกลาง โดยสถาบันพระบรมราชชนกเป็นผู้ดำเนินการสร้างขึ้น

4.4 แบบประเมินสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ
องค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย

1. รายงานผลการประเมินให้นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ดังนี้

1.1 นักศึกษา รับทราบผลการประเมิน พิจารณาสมรรถนะที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและเตรียมตัวรับการพัฒนาสมรรถนะ

1.2 อาจารย์เภสัชกรผู้สอน รับทราบผลการประเมิน และจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน

1.3 ผู้บริหารหลักสูตร รับทราบผลการประเมิน กำกับติดตามอาจารย์ผู้สอนให้ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน

1.4 คณะกรรมการบริหารวิทยาลัย รับทราบผลการประเมิน สนับสนุนกิจกรรมโครงการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา และเป็นที่ปรึกษาให้คำชี้แนะเพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะในระดับที่ดีขึ้น

2. จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินสมรรถนะอื่นๆ ต่อไป ดังนี้

2.1 รวบรวมผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา ทั้งที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเพื่อใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบกับผลการประเมินสมรรถนะในรอบต่อไป

2.2 รวบรวมปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ในการประเมินสมรรถนะจากผู้ประเมินกลุ่มต่างๆ

2.3 รวบรวมลักษณะการจัดทำกิจกรรมที่ใช้พัฒนาสมรรถนะนักศึกษา และผลการพัฒนาสมรรถนะจากกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เพื่อใช้กำหนดแผนการดำเนินงานในรอบต่อไป

1.2.2 ผลการสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์จากหัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ตั้งกวดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 7 คน พบว่าผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ารูปแบบการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัย ได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องระยะเวลาการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในช่วงประจำภาคการศึกษาควรทำการประเมินเมื่อจัดการเรียนการสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งภาคการศึกษาหรือสองในสามของภาคการศึกษาทั้งนี้ขึ้นกับการบริหารจัดการของแต่ละวิทยาลัยเพื่อความสะดวกและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาได้ทันเวลา

1.2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์โดย

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเภสัชกรรม จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 1 คน พบว่ารูปแบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยรวมมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดั้มาก และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของ คู่มือการใช้รูปแบบประเมิน ด้านเนื้อหาสาระและลักษณะทางกายภาพมีความเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ประเมินควรปรับให้มีความชัดเจน และแยกเป็นอีกหัวข้อในองค์ประกอบวิธีการประเมิน เพื่อให้ผู้นำรูปแบบประเมินไปใช้ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ สามารถนำไปใช้ได้สะดวก และไม่เกิดข้อผิดพลาด และเนื้อหาในคู่มือการ ใช้รูปแบบประเมินควรอธิบายตัวชี้วัดแต่ละตัวให้ชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้นำ รูปแบบประเมินไปใช้

1.3 ผลการประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิค

เภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

1.3.1 นำรูปแบบประเมินไปใช้จริงกับวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดยะลา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (เริ่มตั้งแต่ เดือน ตุลาคม 2553- มีนาคม 2554) โดยมีผู้ร่วมใช้รูปแบบ ประกอบด้วย อาจารย์เภสัชกร จำนวน 6 คน นักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม จำนวน 45 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 21 คน มีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

1) วางแผนการประเมิน

(1) ผู้วิจัยเริ่มเตรียมความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุน ช่วงเดือน ตุลาคม 2553 ซึ่งเป็นช่วงที่วิทยาลัยกำลังดำเนินการสอบปลายภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดย เตรียมคู่มือการใช้รูปแบบประเมิน เครื่องมือประเมิน แบบรายงานผลการประเมิน และแบบรายงาน ผลการพัฒนาสมรรถนะ สำหรับผู้ประเมิน

(2) ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมด้านผู้ประเมิน โดยจัดประชุมผู้ประเมิน ประกอบด้วย อาจารย์เภสัชกร นักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นวิทยากร และทำ การติดต่อประสานพร้อมทำหนังสือชี้แจงอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อเตรียมการประเมิน ประเด็นชี้แจง ได้แก่ เป้าหมายการประเมิน สิ่งที่ต้องประเมิน ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน บทบาทของผู้ประเมิน รวมทั้งการใช้คู่มือการใช้รูปแบบประเมิน

2) ดำเนินการประเมิน

(1) ดำเนินการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมทั้ง

2 ชั้นปี โดยผู้ประเมินแต่ละกลุ่มดำเนินการประเมินตามสมรรถนะและตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย ผู้วิจัยได้ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประเมิน และกำกับติดตามการประเมิน ดังนี้

ก. ประสานนักศึกษาในการพบปะผู้ประเมิน

ข. เตรียมสถานที่ ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการ

ประเมินให้แก่ผู้ประเมิน

ค. ทำหนังสือติดตามความก้าวหน้าในการประเมินถึงผู้ประเมินแต่ละกลุ่ม

ด. สอบถามปัญหา อุปสรรคการประเมินในที่ประชุมอาจารย์เภสัชกร และการประชุมนักศึกษา เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการประเมิน

ง. สอบถามปัญหา อุปสรรคการประเมินจากอาจารย์พี่เลี้ยงในช่วงนิเทศติดตามการฝึกปฏิบัติงานนักศึกษา

จ. สอบถามปัญหา อุปสรรคการประเมินจากอาจารย์พี่เลี้ยงในช่วงนิเทศติดตามการฝึกปฏิบัติงานนักศึกษา

3.1.3 วิเคราะห์ และสรุปผลการประเมิน

1) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบวิธีการประเมิน แบบประเมิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการประเมินจากผู้ประเมินกลุ่มต่างๆ ซึ่งผลการประเมินพบว่า สมรรถนะที่มิ้นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

2) ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการประเมินแก่ผู้เกี่ยวข้อง คือ นักศึกษา อาจารย์เภสัชกร และผู้บริหารหลักสูตร

3.1.4 นำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะ

ผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษานำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะและจัดทำรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ ดังนี้ สมรรถนะที่นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ กิจกรรมที่อาจารย์เภสัชกรดำเนินการ ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำประเด็นปัญหา การสอนเสริม การมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การมอบหมายให้ทำแบบฝึกหัด และการให้เรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ผลการประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

3.2.1 ผลการประชุมสนทนากลุ่มผู้ใช้รูปแบบประเมิน พบว่า ผลการประชุมสนทนากลุ่มทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ผู้ใช้รูปแบบประเมินส่วนใหญ่ให้ความสำคัญร่วมมือนในการประเมินเป็นอย่างดีโดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินที่ต้องทำการประเมิน และได้เสนอให้พิจารณาตัวชี้วัดในสมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่ผู้ประเมินบางกลุ่มควรได้ทำการประเมินนักศึกษาด้วยเพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา และหัวข้อระยะเวลาการประเมินกับสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพที่ทำ

การประเมินโดยอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งมีระยะเวลาเพียง 4 เดือนระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งแบ่งเป็นฝึกปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลชุมชน 2 เดือน โรงพยาบาลทั่วไป 2 เดือน การประเมินสมรรถนะหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติงานภายใน 1 สัปดาห์ อาจทำให้ไม่ครอบคลุมกระบวนการนำผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเนื่องจากนักศึกษาไม่ได้อยู่ ณ แหล่งฝึกแล้ว

3.2.2 ผลการประเมินรูปแบบประเมิน ตามมาตรฐานการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก โดยด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปราย ดังนี้

2.1 สมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสุรินทร์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2.1.1 จากการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์และตัวชี้วัดของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมครั้งนี้ พบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมประกอบด้วย 4 สมรรถนะ 20 ตัวชี้วัด ดังนี้ สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ และสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ผลการหาค่าความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากสมรรถนะที่พึงประสงค์ 4 สมรรถนะ 20 ตัวชี้วัด 112 ข้อคำถาม พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.47-1.00 โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ได้แก่ จ่ายยาได้ถูกต้องภายใต้การดูแลโดยเภสัชกร ให้คำแนะนำการใช้ยาเทคนิคพิเศษภายใต้การดูแลโดยเภสัชกรได้อย่างถูกต้อง และวางแผนการจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์และสรรหาได้อย่างเหมาะสม ค่า IOC เท่ากับ 0.47 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจ่ายยาหรือการส่งมอบยา การแนะนำการใช้ยาเทคนิคพิเศษต้องอธิบายให้ผู้รับบริการเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพต้องอาศัยองค์ความรู้ในเชิงวิชาชีพซึ่งเป็นบทบาทโดยตรงของเภสัชกรตามข้อกำหนดของสภาเภสัชกรรม สำหรับการวางแผนการจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์และสรรหาได้อย่างเหมาะสม จัดเป็นบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเวชภัณฑ์ต้องใช้หลักการสรรหาที่เหมาะสมเพื่อให้ได้เวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามหลักวิชาการ ซึ่งต้องอาศัยองค์ความรู้ในเชิงวิชาชีพเช่นกัน จากผลการตรวจสอบสมรรถนะและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 15 คน ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและพิจารณาตัดข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 จำนวน 3 ข้อ ทำให้คงเหลือ 4 สมรรถนะ 20 ตัวชี้วัด และ 109 ข้อคำถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสภาเภสัชกรรม จำนวน 1 คน พิจารณาตรวจสอบใหม่อีกครั้ง ซึ่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นตามสมรรถนะ ตัวชี้วัด และข้อคำถามที่ได้ทำการปรับแก้ และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัดสมรรถนะที่คาดหวังของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่าสมรรถนะทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.27 ถึง 4.63 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่าสมรรถนะแต่ละด้านมีความเหมาะสมที่จะเป็นสมรรถนะในสิ่งที่มุ่งประเมินในรูปแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 เอกสารและงานวิจัย ทำการตรวจสอบสมรรถนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม จำนวน 8 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 7 คน และทำการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้รับบริการ ณ โรงพยาบาลของภาครัฐ บุคลากรด้านสาธารณสุข และผู้ผลิตนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกุลา ดันดิผลาชีวะ (2532: 146) ได้เสนอไว้ว่าการกำหนดสมรรถนะขึ้นอยู่กับความจำเป็นของวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ สภาพการณ์ และความเหมาะสมของสังคมนั้นๆ ฉะนั้นการกำหนดสมรรถนะจึงควรเป็นหน้าที่หรือความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้อย่าง และการได้มาซึ่งสมรรถนะของวิชาชีพหนึ่งๆ มีหลายวิธี แล้วแต่จะเลือกใช้ตามความเหมาะสม เช่น การกำหนดสมรรถนะโดยประเมินความต้องการ (Need assessment) โดยการศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้ นักการศึกษา และนโยบายต่างๆ ถึงความต้องการที่จะให้มีการจัดเตรียมผู้สำเร็จการศึกษาให้สามารถทำอะไร ต้องมีความรู้ทักษะ และทัศนคติอย่างไร การกำหนดสมรรถนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้ความเห็นหรือบอกเกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็น การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์ตามหลักทางทฤษฎีและตำรา และการวิเคราะห์ของผู้ปฏิบัติวิชาชีพโดยเก็บข้อมูลจากกิจกรรมการปฏิบัติงานประจำ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม พบว่าประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ และสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะสมรรถนะดังกล่าวเป็นกลุ่มของความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กร และทำให้บุคคลมุ่งมั่นไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ ซึ่งตรงกับที่ริชาร์ด บอยยาทิส (Richard Boyatzis, 1982: 20-21) และอานนท์ สกิดีร์วิชัย (2547: 61) กล่าวว่าสมรรถนะประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่างๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพ และอื่นๆ ซึ่งจำเป็นเหมาะสมกับองค์การ และยังสอดคล้องกับ สก็อต บี พารี (Scott B. Parry, 1998 อ้างถึงใน สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548: 16) ที่กล่าวไว้ว่าสมรรถนะเป็นกลุ่มของความรู้

(Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่งๆ โดยที่รายละเอียดของสมรรถนะจากการวิจัยมีดังนี้

สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ การบริการที่ดี การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และการใช้คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 5 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.23 ถึง 4.60 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่าตัวชี้วัดแต่ละข้อมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นองค์ประกอบในรูปแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของประไพ สุวภิรมย์โชติ และกุลฤดี จิตตานันต์ (2545) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบุคลากรสาธารณสุขประเภทเจ้าพนักงานเกษตรกรรมที่ต้องการของสังคมในยุคปฏิรูประบบสุขภาพ พบว่า คุณลักษณะของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมที่ต้องการตามทัศนะของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมและเกษตรกร ที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และการสื่อสาร ทักษะการคิดและการเรียนรู้แบบลุ่มลึก และการคิดเป็นแก้ปัญหาได้ และตรงกับงานวิจัยของกลุ่มงานหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา (2551: 28) ได้ศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในสถานบริการสาธารณสุขในประเทศไทย พบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของเจ้าพนักงานเกษตรกรรม ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานบริการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยณรงค์ ชูทอง (2551: 75) ได้ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในระบบสาธารณสุขไทย พบว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในระบบสาธารณสุขไทย ที่เกี่ยวข้องกับด้านทักษะที่จำเป็น ได้แก่ การสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลทางเกษตรกรรม กระบวนการคิดและทำงานบนฐานของข้อมูล และการทำงานเป็นทีม

สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การมีจิตสาธารณะ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเอื้ออาทร ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 6 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.47 ถึง 4.69 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมภาพรวมระดับมากที่สุดและตัวชี้วัดที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การมีจิตสาธารณะ ความมีระเบียบวินัย และการมีมนุษยสัมพันธ์ ตัวชี้วัดที่มีความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ความเอื้ออาทร ทั้งนี้เพราะเป็นพฤติกรรมที่สังคมคาดหวัง ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพควรมีจิตบริการเห็นใจผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิค

เภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 ที่ให้ความสำคัญในการผลิตบุคลากรสาธารณสุขโดยคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นมี 3 เรื่อง ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความเอื้ออาทร และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กล่าวไว้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถพัฒนาทัศนคติและลักษณะนิสัยที่มุ่งมั่นต่อการพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบด้านบริการสาธารณสุขแบบองค์รวม เอาใจใส่สุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึง ด้วยเมตตาธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ ตลอดจนแบบอย่างที่ดีทางด้านสุขภาพ (สถาบันพระบรมราชชนก, 2550: 2-3) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ ชูทอง (2551: 80) ได้ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในระบบสาธารณสุขไทย พบว่า คุณลักษณะในประเด็นด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นคุณลักษณะประเด็นแรกที่เจ้าพนักงานเภสัชกรรมควรมี และควรมีคุณธรรม จริยธรรมหลักที่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของเจ้าพนักงานเภสัชกรรม คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบในงาน และความเอื้ออาทร และสอดคล้องกับงานวิจัยของเครือข่ายสถาบันวิชาการสาธารณสุข สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (2550:108-109) เรื่องการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2545 พบว่าความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสภาพความจำเป็นที่ต้องการ เมื่อพิจารณารายด้าน ค่าเฉลี่ยสภาพความจำเป็นที่ต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรมจัดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีเจตคติที่ดีในการทำงานบริการ และสอดคล้องกับสมาพันธ์ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคเภสัชกรรมอัลเบิร์ตตาแห่งแคนาดา (Canadian association of pharmacy technicians-Alberta, 2004: 3-8) ได้ระบุสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานเทคนิคเภสัชกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้ ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคเภสัชกรรมต้องปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบ มีวินัย และมีความรับผิดชอบ

สำหรับสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม ความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์ และความรู้ในงานผลิตยา ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.04 ถึง 4.55 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ งานบริการเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานผลิตยา งานด้านเภสัชกรรมในชุมชน และงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 5 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.14 ถึง 4.57 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่าตัวชี้วัดแต่ละข้อมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นองค์ประกอบในรูปแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอินทรา กาญจนพิบูลย์ (2540) โดยทำการศึกษา

ทัศนคติของเภสัชกรต่อบทบาทบุคลากรผู้ช่วยในงานเภสัชกรรมโรงพยาบาล สังกัดกอง
 โรงพยาบาลภูมิภาคระทรวงสาธารณสุข พบว่าเภสัชกรต้องการมอบหมายงานทางเทคนิคเภสัช
 กรรม ให้แก่บุคลากรผู้ช่วยในงานเภสัชกรรมโรงพยาบาลที่มีความรู้ด้านเทคนิคเภสัชกรรม และม
 ความคาดหวังที่จะมอบหมายงานทางเทคนิคเภสัชกรรมให้แก่เจ้าพนักงานเภสัชกรรมมากขึ้นกว่าใน
 ปัจจุบัน ได้แก่ งานบริการเภสัชกรรม งานผลิตยาทั่วไป งานผลิตยาปราศจากเชื้อ งานเตรียม
 ผลิตภัณฑ์ปราศจากเชื้อสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย งานบริหารเวชภัณฑ์ และงานเภสัชกรรมชุมชน
 และตรงกับงานวิจัยของประไพ สุวภิรมย์โชติ และกุลฤดี จิตตยานันต์ (2545) ได้ศึกษาคุณลักษณะ
 ของบุคลากรสาธารณสุขประเภทเจ้าพนักงานเภสัชกรรมที่ต้องการของสังคมในยุคปฏิรูประบบ
 สุขภาพ พบว่า คุณลักษณะของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมที่ต้องการตามทัศนะของเจ้าพนักงานเภสัช
 กรรมและเภสัชกร ในด้านความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ คือ ความรู้ความสามารถในงาน
 บริการเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และงานส่งเสริมการ
 ใช้สมุนไพรในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกลุ่มงานหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัย
 การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา (2551: 28) ได้ศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความ
 ต้องการของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในสถานบริการสาธารณสุขประเทศไทย พบว่าสมรรถนะใน
 การปฏิบัติงานตามความต้องการของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ
 ได้แก่ งานบริการเภสัชกรรม ยาใหม่/นวัตกรรมทางเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ และงาน
 คุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยณรงค์ ชูทอง (2551: 80) ได้
 ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในระบบสาธารณสุขไทย พบว่า
 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในระบบสาธารณสุขไทย ด้านความรู้ที่จำเป็น
 และทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ งานบริการเภสัชกรรม การบริหารเวชภัณฑ์ การผลิตยา การคุ้มครอง
 ผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข และการทำงานในชุมชน

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อตัวชี้วัดเรื่องความรู้ในงาน
 บริการเภสัชกรรม และตัวชี้วัดเรื่องทักษะงานบริการเภสัชกรรมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ
 งานด้านบริการเภสัชกรรมเป็นภาระหน้าที่หลักของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในระบบการให้บริการ
 สาธารณสุข โดยมีบทบาทอยู่ในฐานะผู้ช่วยเภสัชกรในงานบริการเภสัชกรรม และในส่วนของ
 โรงพยาบาลชุมชน และศูนย์สุขภาพชุมชนที่ขาดความพร้อมของเภสัชกร เจ้าพนักงานเภสัชกรรม
 จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานของเภสัชกรแทน ดังนั้นความรู้เรื่องงานบริการเภสัชกรรมจึงมีความ
 จำเป็นสำหรับเจ้าพนักงานเภสัชกรรม และสามารถปฏิบัติงานบริการเภสัชกรรมแทนได้เมื่อเภสัช
 กรไม่เพียงพอ (ชัยณรงค์ ชูทอง 2551: 76-78)

1.1.2 เกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม

คือ คะแนนมากกว่าร้อยละ 70 ถือว่ามีผลผ่านการประเมิน ซึ่งจัดว่าเป็นเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมในการใช้ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ทั้งนี้เพราะเกณฑ์การประเมินได้ทำการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม จำนวน 8 คน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเกณฑ์การประเมินสมรรถนะ ทั้ง 4 ด้าน และสมรรถนะโดยรวม คือ คะแนนมากกว่าร้อยละ 70 ถือว่าผ่านการประเมิน โดยมีค่า IOC คือ 0.87 สอดคล้องกับผดุงชัย ภูพัฒน์ (2548: 185-186) ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของเกณฑ์การประเมินที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ มีความท้าทายและเป็นไปได้ เกณฑ์ที่ดีจะต้องเป็นความคาดหวังอันท้าทายและอยู่ในวิสัยที่จะบรรลุตามความคาดหวังนั้นได้ สามารถปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เกณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนตามสภาพสังคม และสถานการณ์ เช่น เมื่อมีการบรรลุผลตามเกณฑ์ในระดับหนึ่งแล้วอาจมีการตั้งเกณฑ์ที่มีมาตรฐานที่สูงยิ่งขึ้นไป และเกณฑ์การประเมินที่ดีจะต้องเป็นที่ยอมรับจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน นอกจากนี้ นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชน ดังนั้นเกณฑ์การประเมินสมรรถนะจึงต้องสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอันเป็นที่ยอมรับทางวิชาชีพ สอดคล้องกับศิริชัย กาญจนวาสี (2547: 95) ที่กล่าวไว้เกี่ยวกับประเภทของเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ เกณฑ์สัมบูรณ์เป็นเกณฑ์ที่พัฒนามาจากหลักเหตุผลเกี่ยวกับมาตรฐานของสิ่งนั้น หรือความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับทางวิชาชีพ หรือคุณภาพของสิ่งนั้นอันเป็นที่ยอมรับของสังคม

2.2 การพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปว่า

2.2.1 รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) เป้าหมายของการประเมิน เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา และใช้ผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา 2) สิ่งที่มีมุ่งประเมินประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ได้แก่ สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะประจำงาน ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ และสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ 3) ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย 20 ตัวชี้วัด และ เกณฑ์ผ่านการประเมิน ที่คะแนนมากกว่าร้อยละ 70 4) วิธีการประเมิน ประกอบด้วย ผู้ประเมิน กิจกรรมการประเมิน ระยะเวลาการประเมิน และเครื่องมือประเมิน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย รายงาน

ผลการประเมินให้นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ และจัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมิน สมรรถนะอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบประเมินให้มีองค์ประกอบที่เหมาะสม เป็น รูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด รูปแบบประเมิน และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการศึกษาองค์ประกอบย่อยแต่ละตัวและคัดเลือกองค์ประกอบที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (2535: 104-106) ได้เสนอการพัฒนารูปแบบ ดังนี้ การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบโดยผู้วิจัยจะสร้างรูปแบบ ตามสมมุติฐานขึ้นมาก่อนจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิดของรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วและ จากผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพ สถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถ กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่างๆ ระหว่าง องค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบจะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นพื้นฐานและการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อนแล้วปรับปรุง โดยอาศัยข้อเสนอแนะจากการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษาองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็น โครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบเพื่อให้ได้รูปแบบ ที่เหมาะสม ควรมีการกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับที่ศิริชัย กาญจนวาสี (2547: 128) ได้ เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินไว้ ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายของการประเมิน การประเมินตามแนวประโยชน์นิยม (Utilitarianism) เป้าหมายของการประเมิน คือ การสร้าง ประโยชน์สุขแก่สังคม และการประเมินพหุนิยม (Pluralism) เป้าหมายของการประเมินมิใช่เพียง เพื่อประโยชน์แก่สังคมเพียงอย่างเดียว ยังมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน 2) การกำหนดสิ่งที่มุ่งประเมิน นักประเมินจะต้องรู้หรือกำหนดได้ว่าสิ่งที่มุ่งประเมินนั้นคืออะไร การกำหนดนี้มาจากความต้องการ หรือเหตุผลที่มาจากความต้องการจำเป็นในกระบวนการทาง สังคม 3) การกำหนดวิธีการประเมิน เป็นกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อการตัดสินใจคุณค่า ของสิ่งที่ประเมิน 4) เกณฑ์การประเมิน เป็นวิธีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ผ่านการวัดและวิเคราะห์ทาง สถิติมาแล้ว ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลที่แสดงคุณลักษณะของสิ่งที่มุ่งประเมิน เกณฑ์ การตัดสินใจที่เป็นเกณฑ์ และมาตรฐานดังกล่าวได้ผ่านวิธีการกำหนดมาตรฐานที่มีความเชื่อถือได้ มาแล้ว เมื่อผู้ประเมินได้ตัดสินใจการประเมินแล้ว จึงสรุปผลการประเมินเพื่อกำหนดคุณค่าของสิ่งที่ มุ่งประเมินว่าเป็นอย่างไร และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของ

กระบวนการประเมิน เพื่อให้ผู้ถูกประเมินได้รับทราบถึงข้อมูลว่า ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการในส่วนใด และสอดคล้องกับกรีกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2549) ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมิน ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายการประเมิน เพื่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร และการพัฒนาคุณภาพงาน 2) สิ่งที่มีประเมิน จะต้องรู้หรือกำหนดได้ว่าสิ่งที่มีประเมินนั้นคืออะไร 3) การวิเคราะห์ดัชนีชี้วัด ดัชนีชี้วัดใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน หลักในการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดให้พิจารณาจากคำอธิบายระดับความ สามารถว่าชัดเจนหรือไม่ ถ้าคำอธิบายระดับความสามารถชัดเจนก็ให้ใช้เป็นตัวชี้วัดได้ แต่ถ้าไม่ชัดเจนให้พัฒนาตัวชี้วัด 4) วิธีการประเมิน ประกอบด้วย การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ได้แก่ ผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมิน และเทคนิคการแจ้งผลการประเมิน และ 5) เกณฑ์การประเมิน เกณฑ์การประเมินหมายถึงระดับที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานหรือผลที่ได้รับตามตัวชี้วัดที่กำหนด สำหรับบางองค์กร เกณฑ์ อาจใช้ในความหมายของมาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือวัดผลสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้ปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ นิโว (Nevo, 1983: 124 -125) นำเสนอเป็นบทความที่ได้จากการทบทวน วิเคราะห์ กรอบแนวคิด การประเมินทางการศึกษาจากนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายท่าน โดยระบุว่า การประเมินจะต้องเน้นที่องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ 1) จุดมุ่งหมายของวัตถุประสงค์ 2) กลยุทธ์และแผนงาน 3) กระบวนการนำสู่การปฏิบัติ 4) ผลลัพธ์และผลกระทบของสิ่งที่ประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ ทิพยจันทร์ (2547) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการประเมิน ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์การประเมิน 2) เนื้อหาที่ทำการประเมินผลการปฏิบัติงาน 3) ผู้ทำการประเมินผลปฏิบัติงาน 4) ตัวบ่งชี้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน 5) วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน 6) ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 7) การให้ข้อมูลย้อนกลับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการประเมิน ประกอบด้วยโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 4 องค์ประกอบ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวบ่งชี้การประเมิน และเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน และ 4) วิธีการประเมิน ประกอบด้วย ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน ระยะเวลาการประเมิน และกิจกรรมการประเมิน และสอดคล้องกับงานวิจัย ของแขก มูลเดช (2549) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการประเมิน ประกอบด้วย 1) เป้าหมายการประเมิน 2) วัตถุประสงค์การประเมิน 3) บทบาทการประเมิน 4) สิ่งที่มีประเมิน 5) มาตรฐานและตัวบ่งชี้ 6) เกณฑ์การพิจารณา

และเกณฑ์การประเมิน 7) ผู้ใช้สารสนเทศ 8) วิธีการประเมิน 9) ผู้ประเมิน และ 10) การเขียนรายงาน

นอกจากนี้รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิค เกษษกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกดังกล่าว มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบของรูปแบบประเมิน เรื่องเป้าหมายของการประเมิน เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา และใช้ผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา เทคนิค เกษษกรรม และองค์ประกอบเรื่องวิธีการประเมิน ในประเด็นหัวข้อผู้ประเมิน พบว่าผู้ประเมินเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้รับการประเมิน และมีผู้ประเมินที่มาจากหลายกลุ่ม สำหรับหัวข้อระยะเวลาการประเมิน ประกอบด้วย 2 ระยะ ทั้งประเมินประจำภาคการศึกษา โดยดำเนินการทุกภาคการศึกษา และประเมินก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินของ สกปริฟเวน (Sciven, 1967) ที่กล่าวไว้ในเรื่อง การประเมินเพื่อการพัฒนา เป็นการปรับปรุงการดำเนินงานของกิจกรรมหรือโครงการ ซึ่งผู้ประเมินต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะประเมินนั้นๆ โดยตรงเพราะเป็นผู้เข้าใจและใกล้ชิดกับรายละเอียดของกิจกรรมหรือโครงการนั้นเป็นอย่างดี และการประเมินเพื่อสรุปผล เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพ ของกิจกรรมโครงการนั้นๆ และสอดคล้องกับศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 15) ซึ่งได้เสนอไว้ในรวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่ เกี่ยวกับการประเมินระหว่างการเรียนรู้การสอนเพื่อตรวจสอบความรู้ ความสามารถ ทักษะของผู้เรียนขณะที่การเรียนรู้การสอนยังคงดำเนินอยู่ อันจะได้สารสนเทศย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการติดตามดูความก้าวหน้าหรือพัฒนาการในการเรียนรู้ ตลอดจนจุดบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียนสำหรับปรับปรุงแก้ไขและซ่อมแซม สำหรับการประเมินหลังสิ้นสุดการเรียนรู้การสอนเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อันจะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจพัฒนาการ และระดับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

2.2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ

ประเมินไปใช้จากผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยทั้ง 7 แห่ง พบว่า ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ารูปแบบการประเมินทุกองค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.64$) และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.54$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบประเมิน ได้แก่ เป้าหมายของการประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และ องค์ประกอบของรูปแบบประเมินมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์

ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้ ทั้งนี้เพราะผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยทั้ง 7 แห่ง คือหัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม มีบทบาทในการเป็นผู้บริหารและจัดการหลักสูตร มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาซึ่งจัดว่ามีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการนำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้ ดังนั้นจึงใช้ความสามารถในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะของนักศึกษาให้มีความเหมาะสม

นอกจากนี้ผู้เกี่ยวข้องยังได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องระยะเวลาการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในช่วงประจำภาคการศึกษาควรทำการประเมินเมื่อจัดการเรียนการสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของภาคการศึกษา หรือสองในสามของภาคการศึกษา ทั้งนี้ขึ้นกับการบริหารจัดการของแต่ละวิทยาลัยเพื่อความสะดวกและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาได้ทันเวลา ผู้วิจัยจึงทำการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องกับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมิน

2.2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะ และคู่มือการใช้

รูปแบบประเมินสมรรถนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการประเมินทุกองค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}=4.45$) และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อย พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบประเมิน ได้แก่ เป้าหมายของการประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด และองค์ประกอบของรูปแบบประเมินมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้จริง ทั้งนี้เพราะรูปแบบประเมินสมรรถนะได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพ เกษตรกรรม จำนวน 5 คน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาจำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนกที่มีบทบาทโดยตรงในการดูแลหลักสูตรของวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์เป็นผู้ตัดสินถึงความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยได้จัดส่งรูปแบบประเมิน (ฉบับร่าง) โครงร่างวิจัยกรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษา พร้อมการทบทวนวรรณกรรม นิยามศัพท์ และแบบสอบถามแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับมิติทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ จำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็น และความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ เนื่องจากต้องมีการวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเพื่อให้ได้

ข้อสรุปที่มีคุณภาพและเหมาะสม สอดคล้องกับรุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2548: 17-18) ได้เสนอการตรวจสอบหรือการประเมินรูปแบบมีเป้าหมายสำคัญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความตรง และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ สำหรับการตรวจสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ อาจทดสอบโดยวิธีการทางสถิติหรือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และสอดคล้องกับ กาญจนา วัชรสุนทร (2550: 3-8, 3-9) ได้เสนอวิธีตรวจสอบหรือประเมินรูปแบบ ดังนี้ ในการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบนั้นขั้นตอนนี้เป็น การตัดสินใจในการกำหนดวิธีการตรวจสอบหรือประเมินความตรงภายในและภายนอกของรูปแบบ วิธีทั่วไปคือ แยกข้อมูลที่เป็นเกณฑ์ออกเป็นสองส่วน ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านทฤษฎีและด้านข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยที่ผ่านมา ถือเป็นข้อมูลที่น่ามาใช้และประเมินความเหมาะสมภายใน ในลักษณะเป็นเหตุเป็นผล (Logical) นับว่าเป็นการแสดงความตรงภายใน ส่วนความตรงภายนอก ต้องประเมินจากข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งต้องอาศัยทฤษฎีเกี่ยวกับตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างเข้ามาช่วย สำหรับการประเมินความตรงทั้งภายในและภายนอกนั้น รูปแบบแต่ละประเภทอาจต้องการการประเมินที่แตกต่างกัน อาจต้องการความตรงเพียงเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือต้องการทั้งสองประเภท ทั้งความซับซ้อนในการประเมินก็มีความแตกต่างกันไป การประเมินคุณภาพ อาจตัดสินใจจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธี สำหรับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseur appraisal) เป็นการให้ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านที่ศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจถึงความเหมาะสมของรูปแบบที่สร้างขึ้น เครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ คือ ตัวรูปแบบ ผลการตรวจสอบวรรณกรรม นิยามศัพท์ กรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษา และแบบสอบถามในความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ อาจเป็นการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และสอดคล้องกับฮิสเนอร์ (Eisner, 1976: 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ฮิสเนอร์นำเสนอไว้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ส่วนใหญ่ดำเนินการตามหลักการทางวิทยาศาสตร์หรือเชิงปริมาณมากเกินไป ซึ่งในบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์ วิจัยอย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่างๆ เข้าด้วยกันตามวิจรณ์ญาณ ประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน ส่วนผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะของกลุ่มการใช้รูปแบบประเมิน ด้านเนื้อหาสาระและลักษณะทางกายภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ามีค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อ โดยค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.56-0.90 แสดงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา และลำดับเนื้อหาในกลุ่มการใช้รูปแบบประเมิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) ทำการพัฒนาแบบการประเมิน

ภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยในขั้นสร้างรูปแบบการประเมิน ตรวจสอบความตรงเชิง สอดคล้องขององค์ประกอบในรูปแบบการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน และประเมิน คู่มือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ บุญรอด (2550: 194-200) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินโดยสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับ งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้น จึงทำการแก้ไข ปรับปรุงรูปแบบประเมินสมรรถนะตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำ รูปแบบประเมินสมรรถนะ (ฉบับจริง) ไปใช้กับวิทยาลัยการสาธิตธนสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ ประเมินควรปรับให้มีความชัดเจน และแยกเป็นอีกหัวข้อในองค์ประกอบวิธีการประเมิน เพื่อให้ ผู้นำรูปแบบประเมินไปใช้ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ สามารถนำไปใช้ได้สะดวก และไม่ เกิดข้อผิดพลาด ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับเกริกเกียรติ ศรีเสริม โภค (2549) ได้ระบุประเด็น ข้อย่อยเกี่ยวกับเครื่องมือประเมินในองค์ประกอบเรื่องวิธีการประเมินของรูปแบบการประเมิน และ ให้ความสำคัญในการใช้เครื่องมือ และเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรอธิบายตัวชี้วัดแต่ละตัวให้ชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้นำ รูปแบบประเมินไปใช้ ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับเกริกเกียรติ ศรีเสริม โภค (2549) ได้ กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดไว้ดังนี้ ดัชนีชี้วัดใช้เป็นเครื่องมือในการ ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน หลักในการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดให้พิจารณาจากคำอธิบายระดับ ความสามารถว่าชัดเจนหรือไม่ ถ้าคำอธิบายระดับความสามารถชัดเจนก็ให้ใช้เป็นตัวชี้วัดได้ แต่ถ้า ไม่ชัดเจนให้พัฒนาตัวชี้วัด

2.3 ประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตธนสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ผลการใช้รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตธนสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก พบว่า ผู้ใช้รูปแบบประเมิน สมรรถนะที่พึงประสงค์มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.23$) และทุกมาตรฐาน การประเมินผู้ใช้รูปแบบประเมินมีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้าน ความถูกต้อง ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบประเมิน สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมมีคุณภาพ และมีความเหมาะสมที่จะ นำไปใช้ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมได้จริง ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้นำรูปแบบ ประเมินสมรรถนะไปใช้กับวิทยาลัยที่สามารถบริหารจัดการ ประสาน ติดตามการนำรูปแบบไป

ใช้ได้สะดวก และมีเต็มใจให้ความร่วมมือ จำนวน 1 แห่ง คือ วิทยาลัยการสาธิตธนสุสินธร จังหวัดยะลา ผู้ใช้รูปแบบประเมินประกอบด้วย อาจารย์เกศกร อาจารย์พีเลียง และนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม โดยมีปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนการใช้รูปแบบประเมิน ภายหลังการใช้รูปแบบประเมินสมรรถนะได้มีการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ใช้รูปแบบประเมิน และสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง สอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (2535: 104-106) กล่าวถึงการพัฒนาารูปแบบว่าการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบหลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว ต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ เพราะรูปแบบที่พัฒนานี้แม้จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีแนวคิดหรือรูปแบบของผู้อื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาหรือแม้แต่ได้รับการกลั่นกรองจากทรงคุณวุฒิแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมุติฐาน จำเป็นต้องเก็บข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบความเหมาะสม ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ และสอดคล้องกับกาญจนา วัฒนสุนทร (2550: 3-8, 3-9) ได้เสนอวิธีตรวจสอบหรือประเมินรูปแบบ ดังนี้ ในการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบนั้นขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาในการกำหนดวิธีการตรวจสอบหรือประเมินความตรงภายในและภายนอกของรูปแบบ สำหรับการประเมินความตรงทั้งภายในและภายนอกนั้น รูปแบบแต่ละประเภทอาจต้องการการประเมินที่แตกต่างกัน อาจต้องการความตรงเพียงเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือต้องการทั้งสองประเภท ทั้งความซับซ้อนในการประเมินก็มีความแตกต่างกันไป การประเมินคุณภาพ อาจตัดสินใจจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธี ได้แก่ การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseur appraisal) เป็นการให้ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านที่ศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจถึงความเหมาะสมของรูปแบบที่สร้างขึ้น และจากผู้ใช้รูปแบบหรืออาจใช้เทคนิคกลุ่ม เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus group) และทดลองนำโมเดลไปใช้เป็นการออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อให้ได้ความเหมาะสมในเชิงการปฏิบัติในภาคสนาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) ทำการพัฒนาารูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน หลังจากขั้นสร้างรูปแบบการประเมิน ตรวจสอบความตรงเชิงสอดคล้องขององค์ประกอบในรูปแบบการประเมิน และประเมินคู่มือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วได้ทดลองใช้รูปแบบการประเมินที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง การประเมินรูปแบบทำโดยผู้ใช้รูปแบบการประเมิน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูโดยใช้ผลการประชุมประเมินรูปแบบและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประเมิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิววัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2548) ทำการพัฒนาารูปแบบการวัดประเมินตามสภาพจริงจากการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้วิธีการเรียนตามสถานการณ์ที่

ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้เรียนในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หลังจากพัฒนารูปแบบการการวัดประเมินตามสภาพจริงฯ ได้ทดลองใช้รูปแบบการวัดประเมินตามสภาพจริงฯ กับกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของแบก มูลเดช (2549) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว เมื่อสร้างรูปแบบการประเมินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้นำไปทดลองใช้รูปแบบการประเมิน กับผู้ประเมิน ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

นอกจากนี้การประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานการประเมินทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง จัดเป็นการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์จากผู้รู้รูปแบบประเมิน แสดงให้เห็นถึงกระบวนการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินว่ารูปแบบประเมินมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประเมินได้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1981 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี (2547: 178-180) ที่กล่าวไว้ว่าการประเมินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกิจกรรมของมนุษย์ การประเมินที่ดีจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาสู่สิ่งที่ดีกว่า เกณฑ์การประเมินที่ไม่ดีจะเป็นตัวถ่วงและทำลายความเจริญก้าวหน้า และได้เสนอมาตรฐานการประเมินไว้ 4 หมวด คือ มาตรฐานการใช้ประโยชน์ มาตรฐานความเป็นไปได้ มาตรฐานความเหมาะสม และมาตรฐานความถูกต้อง เพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมิน และสอดคล้องกับนิโว (Nevo, 1983: 124-125) ได้สรุปเกี่ยวกับการใช้มาตรฐานในการตัดสินใจประเมิน โดยเสนอว่าการประเมิน ควรจะครอบคลุมมาตรฐานที่สำคัญ 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณค่าการนำไปใช้ (Utility standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety standards) และมาตรฐานด้านความละเอียดรอบคอบชุดเงิน (Accuracy standards) โดยมาตรฐานด้านคุณค่าการนำไปใช้ (Utility standards) นั้นจะช่วยให้แน่ใจได้ว่าการประเมินนั้นสนองต่อความต้องการที่จะนำผลการประเมินไปใช้ได้จริง มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility standards) ก็จะช่วยให้แน่ใจว่าการประเมินครั้งนั้นเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ ไม่ใช่เรื่องเพ้อฝันที่ไม่อาจปฏิบัติในชีวิตจริงได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety standards) จะช่วยให้แน่ใจได้ว่างานประเมินครั้งนั้นมีความเหมาะสมทั้งด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา และมาตรฐานด้านความละเอียดรอบคอบชุดเงิน (Accuracy standards) ก็จะช่วยให้ยืนยันว่างานประเมินครั้งนั้นได้ให้สารสนเทศครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของแบก มูลเดช (2549) ทำการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว ซึ่งทำการประเมินรูปแบบการประเมินด้วยมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน พบว่ารูปแบบการประเมินมีความ

เป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) ทำการพัฒนารูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และประเมินองค์ประกอบของรูปแบบโดยผู้รู้รูปแบบการประเมินที่ทดลองใช้รูปแบบ ตามเกณฑ์คุณภาพงานประเมิน ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง พบว่าจัดอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ผู้รู้รูปแบบประเมินสมรรถนะ ได้เสนอให้พิจารณาตัวชี้วัดในสมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่ผู้ประเมินบางกลุ่มควรได้ทำการประเมินนักศึกษาด้วยเพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักศึกษา สอดคล้องกับนิโว (Nevo, 1983: 124 -125) ได้นำเสนอไว้เกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่ประเมิน ในการประเมินควรดำเนินการโดยนักประเมินหรือทีมนักประเมินที่เหมาะสมกับงานประเมินเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมทางสังคมและรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่จะประเมินเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงรูปแบบประเมินสมรรถนะ (ฉบับหลังใช้จริง) ให้มีคุณภาพ และมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 สมรรถนะ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ที่ได้พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้ถือว่ามีคุณภาพเนื่องจากผ่านผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ ความสามารถ และเข้าใจในบทบาทของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ประเมินควรศึกษาสมรรถนะ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละตัวชี้วัดให้เข้าใจตั้งแต่ต้นก่อนทำการประเมิน เพื่อช่วยให้การประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาได้ครบถ้วน และถูกต้อง

3.1.2 การนำรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกไปใช้ ควรให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอน โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้ประเมินและผู้รับการประเมินควรทำความเข้าใจแก่ผู้ประเมินถึงวัตถุประสงค์การนำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้ และชี้แจงบทบาทของผู้ประเมินให้ชัดเจนเพื่อสามารถดำเนินการประเมินได้ตามช่วงเวลาที่กำหนด

3.1.3 การรวบรวมผลการประเมินสมรรถนะจากผู้ประเมินกลุ่มต่างๆ ควรทำการสรุปผลภาพรวมให้รวดเร็วตามแผนปฏิบัติงานเพื่อรายงานผลการประเมินสมรรถนะแก่นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ทันเวลา

3.1.4 ผลการประเมินสมรรถนะ โดยอาจารย์ที่เลี้ยงอาจไม่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาได้ทันในช่วงฝึกปฏิบัติงานเนื่องจากนักศึกษามีระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงานจำกัด ดังนั้นวิทยาลัยการสาธิตราชชนกสุโขทัยที่นำรูปแบบประเมินไปใช้ควรนำผลการประเมินจากแหล่งฝึกมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาเมื่อกลับมายังวิทยาลัย

3.1.5 ผลการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตราชชนกสุโขทัย สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สามารถนำไปใช้ปรับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาแก่นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาการนำรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้กับวิทยาลัยการสาธิตราชชนกสุโขทัย สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกแห่งอื่นๆ นอกเหนือจากวิทยาลัยการสาธิตราชชนกสุโขทัย จังหวัดยะลา

3.2.2 ควรมีการศึกษาศมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัดของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมจากกลุ่มตัวอย่างเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในบทบาทของผู้ปฏิบัติงานโดยตรง

3.2.3 ควรมีการวิจัยเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม เพื่อใช้ในการกระตุ้นหรือพัฒนาปัจจัยความสำเร็จของการประเมิน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม

3.2.4 ควรมีการวิจัยประเมินวิธีการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม เพื่อให้ได้สารสนเทศย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน และจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา